

Stuðulin má verða fyri øll

— Politikararnir áttu at skilt, at ein stuðulsskipan bert fyri fólk í fiskiúðnaðinum fer at skaða fakfelagsrørsluna. Tað er ikki til at fata, at teir koma við einum slíkum uppskoti uttan at hava tosað við fakfeløgini, sigur Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Arbeðarafelag.

Føroya Arbeðarafelag hevur ikki tikið væl móti ætlanini hjá Landsstýrinum um at gera eina fastløn- ella minstulønarskipan fyri fólk á flakavirkjunum. Nevndin í felagnum er samd um, at ætlanin er illa umhugsað.

— Vit hoyrdu sum leysatiðindi, at Landsstýrið arbeiddi við at gera eina fastlønarskipan fyri flakafólk burturav. Síðan bleiv tað til eina minstulønarskipan.

— Ongantið hevur tað verið borið upp á mál í fakfeløgnum at taka ein bólk burtur úr og geva teimum eina fastløn- ella minstulønarskipan og annars lata hini sigla sín egna sjógv. Tað hevði heldur ikki verið góður politikkur, sigur Ingeborg Vinther, forkvinna í Føroya Arbeðarafelag.

Hon sigur, at tað heldur ikki er neyðugt við lóg at gera eina fastlønarskipan, tí fastlønarskipan er við í sáttmálanum millum Føroya Arbeðarafelag og Føroya Arbeðsgevarafelag. Vilja arbeðsgevararnir geva flakafólki fasta løn, kunnu teir bara gera tað.

— Ein minstulønarskipan er nakað annað. Tað er ein fjald arbeðsloysisskipan. Ætlanin hjá Landsstýrinum er, at hon bara skal vera fyri flakafólk, men ta almenna skal fígga, og harvið allir borgarar í landinum. Tað er órimligt. Vit fara í hvussu er ikki at góðtaka, at ein partur av okkara limum verður tikin burtur úr og settur undir trygðarnet, meðan hini onga trygð skulu hava. Ein tilik skipan hevði sett kilar millum limirnar. Longu nú hava fleiri av okkara limum spurt: Hvat so við

hinum, sigur Ingeborg Vinther.

Ein grundgeving fyri at geva flakafólki minstuløn skuldi vera at lyfta flakavirkjuna upp á eitt hægri støði, hevur Vilhelm Johannesen nevnt.

Gerið flakavirkjuna betri

— Tað heldur ikki. Flakavirkisarbeðið verður ikki lyft upp á eitt hægri støði við at geva flakafólkinum fasta løn. Tað, sum bagir á flakavirkjunum, er umhvøvið og arbeðsviðurskiftini. Øll menniskju vilja sleppa undan at vera undir eftirliti hvønn einasta tíma á arbeðsplássinum. Onnur lønt verða heldur ikki spurð og lønt eftir, hvussu nógv brøv tey hava skrivað ein dag, hvussu nógv mál, tey hava viðgjørt o.s.fr. Tí fleggja fólk frá flakavirkjunum. Sjálvandi er tað eisini ein pengaspurningur, tí arbeðið er óstöðugt sum í fleiri øðrum vinnum.

— Hvi ikki heldur fáa skil í á flakavirkjunum? Og hvi ikki skúla fólkið, sum tey gera t.d. í Íslandi? Tað hevði verið at lyft flakavirkjuna upp á eitt hægri støði. Arbeðið verður ikki betri við at geva fólkinum hægri løn, sigur Ingeborg Vinther.

Hon heldur tað vera ógvuliga harmiligt, at Landsstýrið ikki fyrst hevur tosað við fakfeløgini. Eingin av teimum, sum hevur arbeitt við uppskotinum, kennir arbeðið á flakavirkjunum, fakfelagsviðurskifti ella sáttmálarnar. Og hetta sæst á uppskotinum.

Einki arbeði av óveðri

Minna helvtin av mun-

um í Føroya Arbeðarafelag arbeðið á flakavirkjunum. Limirnir í felagnum arbeða annars sum heimahjálparar, á skipasmíðum, á sjúkrahúsum, ellis- og røktarheimum, gera jorð- og betongarbeði. Tað eru bergholsarbeðarar, og Føroya Arbeðarafelag hevur eisini limir, sum arbeða hjá privatum byggingirøkum, hjá kommunum, SEV, Landsverkfrøðinginum, Telefonverkinum o.a. Fleiri av hesum sleppa mangan ikki til arbeðis fyri veður. Hevði tað ikki verið rimiligt, at ein stuðulsskipan eisini var fyri tey? spyr Ingeborg Vinther.

Føroya Arbeðarafelag hevur í fleiri ár mælt til at sett eina arbeðsloysisskipan á stovn. Í mars 1982 heitti felagið á Løgtingið um at seta niður nevnd umboðandi fakfeløg og avvarðandi stovnar at kanna allar spurningar um arbeðsloysi og um hugga arbeðsávising og almennan arbeðsloysisstuðul. Seinni sama ár varð mint á hetta skriv aftur. Í desember mánaða í fjør skrivaði Føroya Arbeðarafelag til Løgtingið, at tað hevði frætt gjøgnum fjølmiðlarnar, at Landsstýrið ætlaði at gera eina minstulønarskipan fyri flakafólk. Arbeðsmarknaðurin og politikarar mugu tosa saman um hesi viðurskifti, skrivaði Føroya Arbeðarafelag.

Ikki danska skipan

— Vit eru fyri at gera eina arbeðsloysisskipan, sum er fyri øll. Serliga teir borgarligu flokkarnir hava koyrt eina herferð

ímóti at fáa arbeðsloysisskipan. Tað hevur verið trúttáð niður í fólk, at í Danmark fáa fólk pengar fyri at ganga fyri einki, og at tey ikki tíma til arbeðis. Fólk áttu at verið so fræg, at tey ikki trúðu slíkum. Ein arbeðsloysisskipan er ein neyðloysn fyri fólk, sum ikki fær arbeði. Tað hevur verið tosað um at fingið onkra skipan í fleiri ár, men politikarar ræðast orðið arbeðsloysisstuðul. Lat okkum so kalla skipanina okkurt annað! sigur Ingeborg Vinther.

— Eingin hevur sagt, at vit skulu hava eina danska skipan. Eg skuldi verið tann seinasta at talað fyri tí. Sjálvandi skulu vit hava eina skipan, sum hóska til okkara viðurskifti. Vit í Føroya Arbeðarafelag eru greið yvir at tað ber til, um vilji er til staðar. Vit arbeða við málinum og ætla at koma við einum uppskoti.

Ingeborg Vinther heldur, at nógvir vansar eru við uppskotinum, sum Landsstýrið er komið fram við.

— Handa skipanin verður nógv biligari fyri arbeðsgevararnar. Nú er tað so, at tá litið arbeði er á virkjunum, plaga arbeðsgevararnir at hava nøkur fólk gangandi fyri ikki at missa tey og geva teimum løn fyri átta tímar. Við hási skipanini kunnu arbeðsgevararnir bara koyra alt fólkið heim, tí tey fáa minstuløn. Harvið sleppa arbeðsgevararnir við at gjalda 25% av lønini, tað almenna 75%.

Framhald á síðu 6

Úr Runavík

Byggja tvíhús

Við Lómsveg í Runavík skulu nú byggjast seks tvíhús, t.v.s. 12 íbúðir.

Tey, sum hava teknað seg fyri hesum húsum, hava skipið seg í eigarafelag, sum so stendur fyri byggingini. Íbúðirnar verða hvør einar 100 fermetrar til staddar. Øll verða nøkurlunda lika, men tað verða ikki sníðhús.

Tað var annars Runavíkar býráð, ið tók stig til byggingina. Hugsotið kom frá einum arkitekt-næfningi, sum herfyri starvaðist í býráðnum, sigur Dia P. Johannesen, býráðsformaður í Runavík.

Arbeðið við at grava og gera økið byggingvið verður nú boðið út.

Býráðið tók stig til hesa byggingina, tí lendið at byggja á ikki er óavmarkað. Tað fer

ikk so nóg, iendi til hesi húsin, eini 300 fermetrar fyri hvørja íbúðina.

Roknað verður við, at hetta verður ein biligur máti at fáa tak yvir høvðið. Ikki bara tí grundstykkini eru smá, men húsin verða nøkurlunda eins, og tilfarið kann keypast inn í einum til øll húsin.

Sjálvt um biðlisti er í Runavík eftir grundstykkjum, er eftirspurningurin ikki størri enn so, at øll tvísethúsin ikki eru umbiðin enn. Runavíkar býráð hevur fyribils sett seg fyri try teirra, men ætlanin er í hvussu er at lata tvey víðari.

Runavíkar býráð er limur í eigarafelagnum við Lómsveg, men býráðið hevur ikki lim í nevndini og hevur tí ikki størri ávirkan enn onnur á byggingina.

randi

Seyðurin skal út úr Runavík

Seyðurin í Runavík noyðist nú at finna sær annað vetrarbeiði enn teigararn millum húsin.

Býráðið í Runavík fer nú at gera endaligu avtaluna við bøndurnar um at vetrarfríða bœin. Býráðið heldur tað ikki bera til at hava seyð gangandi í tí tætt bygda økinum,

ferðslan er nógv, og seyður verður ofta yvirkoyrdur.

Ætlanin var, at seyðurin ikki skuldi koma inn á bœin aftur í heyst, men avtala kom ikki í lag í góðari tí. Nú skal tað verða, so ta seyðurin fer út til vårs, kemur hann ikki aftur á bœin.

randi

Haldið **sosialin**